

II. Helyi tanterv

1. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei
2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai
  - 2.1 A kulcskompetenciák fejlesztése
  - 2.2. A kulcskompetenciák
    - 2.2.2. Anyanyelvi kommunikáció
    - 2.2.3. Idegen nyelvi kommunikáció
    - 2.2.4. Matematikai kompetencia
    - 2.2.5. Természettudományos kompetencia
    - 2.2.6. Digitális kompetencia
    - 2.2.7. A hatékony, önálló tanulás
    - 2.2.8. Szociális és állampolgári kompetencia
    - 2.2.9. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
    - 2.2.10. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
  - 2.3 A kiemelt fejlesztési feladatok
    - 2.3.1. Énkép, önismeret
    - 2.3.2. Hon- és népismeret
    - 2.3.3. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
    - 2.3.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
    - 2.3.5. Gazdasági nevelés
    - 2.3.6. Környezettudatosságra nevelés
    - 2.3.7. A tanulás tanítása
    - 2.3.8. Testi és lelki egészség
    - 2.3.9. Felkészülés a felnőttélet szerepeire
  - 2.4. Egységes alapokra épülő differenciálás
  - 2.5. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei
3. Az iskola értékelés és vizsgarendszere
  - 3.1. Értékelés
    - 3.1.1. Értékelésről adott információ
    - 3.1.2. Értékelési-ellenőrzési alapelvek
    - 3.1.3. A számonkérés formái
    - 3.1.4. Osztályzással, értékeléssel kapcsolatos rendelkezések
    - 3.1.5. A magasabb évfolyamra lépés feltételei
    - 3.1.6. Az otthoni felkészülés elvei és korlátai

- 3.1.7. A félévi értesítő és az év végi bizonyítványok kiadásának rendje
- 3.1.8. Magatartás - szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei
  - 3.1.8.1. Magatartás
  - 3.1.8.2. Szorgalom
- 3.1.9. Országos kompetenciamérés

- 3.2. Vizsgarendszer
  - 3.2.1. Osztályozó, különbözeti, javító vizsga
  - 3.2.2. Alapvizsga
  - 3.2.3. Érettségi vizsga

- 4. Képzési ágak, felvételi követelmények, tantárgyi, és óraszám rendszerek
  - 4.1. Általános tantervű képzés angol nyelvi előkészítő évfolyammal
  - 4.2. Magyar-német két tanítási nyelvű képzés
  - 4.3. Arany János Tehetség gondozó Program (AJTP)
  - 4.4. Maradvány órák felhasználása

II. HELYI TANTERV

1. Az iskolai nevelés-oktatás közös értékei

Az iskolai nevelés-oktatás jelentős anyagi, idő- és energiaráfordításokat igénylő folyamat. Ebből következik, hogy alapvető értéként jelenik meg az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonysága és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatósága, hasznossága. Ennek érdekében alapvető cél a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a hatékonyság egyik feltétele pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

2. Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai

2.1 A kulcskompetenciák fejlesztése

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

2.2. A kulcskompetenciák

2.2.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

2.2.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

2.2.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek.

A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

2.2.4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

2.2.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

2.2.6. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2.2.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.2.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

2.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

2.3. A kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek.

2.3.1. Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól.

Az értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

2.3.2. Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre kell ösztönözi.

2.3.3. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadók legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

2.3.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.

Alapvető feladat tehát olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmóddhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

2.3.5. Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság.

Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is.

Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

2.3.6. Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

2.3.7. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtaikat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét.

El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat.

Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.

Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

2.3.8. Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).

Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

2.3.9. Felkészülés a felnőttlét szerepeire

A felnőttlét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegítik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órák és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítés, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

2.4. Egységes alapokra épülő differenciálás

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése, tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait.

A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre. A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációjának, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.

- Számos tanulásszervezési megoldás segítheti az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló (pl. komprehenzív) szervezeti formák alkalmazását mind az iskolák közötti együttműködés, mind az iskolán kívüli és az iskolai munka terén.
- Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés számára.

2.5. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a kulcskompetenciák bővítése;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

3. Az iskola értékelés és vizsgarendszere

3.1. Értékelés

Az ismeretek számonkérése hagyományos formában, az oktatási törvény 70.§-ában foglalt értékelési kategóriák szerint történik.

Tagozatos oktatás, és emelt szint esetén az alapórán és a tagozatos, vagy emelt órán szerzett jegyekből a szaktanárok egy félévi, illetve egy év végi osztályzatot alakítanak ki.

3.1.1. Értékelésről adott információ

A minisztérium által rendszeresített nyomtatványokat használjuk:

- napló (melybe a szaktanár, osztályfőnök ír)
- ellenőrző könyv (jegyeit a tanuló írja be, a szülő aláírással havonta igazolja, az osztályfőnök negyedévenként ellenőrzi a beírt jegyek helyességét, a szülői aláírások meglétét)
- törzslap (osztályfőnök tölti ki)
- bizonyítvány (év végi, érettségi)

3.1.2. Értékelési-ellenőrzési alapelvek

- Az értékelésnél figyelembe vesszük, a mért teljesítmény objektív értékét, valamint hogy mennyit fejlődött a tanuló az előző értékelés óta.
- Az évközi értékeléskor legfontosabb alapelv, hogy félévkor, illetve év végén az osztályzatok száma egy adott tantárgyból el kell hogy érje félévkor a heti óraszám másfél, illetve év végén a heti óraszám háromszorosát. Ha az így kapott szám tört akkor a kerekítés szabályait alkalmazzuk. Egy félévben - amennyiben a tantárgy osztályozandó, illetve az osztályozásról a helyi tanterv rendelkezik - minimum két írásbeli munka értékelése kell, hogy megtörténjen. Ennek formái a szokásos pedagógiai elvekkel megegyező összegző értékelés, egy-egy témakör, illetve rész témakör tudásának mérése.
- Közbülső értékelés: egy-egy témakör tanítása közben zajlik.
- Diákjaink számára háziversenyeket rendezünk, illetve részt veszünk országos, regionális, és megyei versenyeken.
- Az éves munkatervben rögzítetteknek megfelelően évfolyam szintű belső méréseket végzünk.
- Részt veszünk az országos mérési projektekből.
- Összehasonlítást végzünk országos standarddal.

3.1.3. A számonkérés formái

Írásbeli munka:

- dolgozat
- házi feladat
- konkrét tanórai tevékenység értékelése

Szóbeli munka:

- szóbeli felelet
- kiselőadások
- házi feladat
- konkrét tanórai tevékenység értékelése

Gyűjtő munka

Tantárgyi versenyen nyújtott kiemelkedő teljesítmény értékelése

3.1.4. Osztályzással, értékeléssel kapcsolatos rendelkezések

- a tanuló értékelése és osztályozása legyen folyamatos, és reális,
- dolgozat elmulasztása nem értékelhető osztályzattal,
- az osztályzatokat az osztályzást követően a tanulókkal minden esetben közölni kell,
- a szaktanár személyes felelőséggel értékeli a tanuló teljesítményét,
- ha a tanuló minősítéséhez nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű érdemjegy (a 3.6.3. bekezdésben meghatározott érdemjegyek számának legalább 51%-a), akkor az osztályban tanítók testülete dönt az osztályozhatóságról, illetve osztályozó vizsgára való bocsátásról,
- szükség esetén a tanuló előmeneteléről, magatartásáról az osztályban tanító tanárok konferenciáján kialakult véleményről az iskola tájékoztatja a szülőt,
- a tanulók teljesítményének értékelése, a szülők tájékoztatása hagyományosan, félévkor ellenőrzőbe, év végén bizonyítványba írt jegyekkel történik
- a célnyelven tanított szaktárgyak érdemjegyét a tárgyi tudás határozza meg, de a nyelvileg érthetetlen írásbeli és szóbeli teljesítmény minősítése elégtelen,
- amennyiben a célnyelvű szaktantárgy számonkérése során az adott feladat nyelvhasználat nélkül is megoldható, de kritérium a célnyelv használata, úgy értékeléskor a nyelvi teljesítmény -a nyelvtani hibák figyelmen kívül hagyása mellett- az osztályzatba beszámítható
- az egyes tantárgyak értékelése érdemjeggyel, illetve osztályzattal történik az öt fokozatú skálának megfelelően. Kivétel ez alól az AJTP 3.1.5. bekezdés szerinti tantárgyai.

3.1.5. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Négyévfolyamos alaptanternvű osztály

9-12. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Négyévfolyamos tagozatos osztály

9-12. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Négyévfolyamos tagozatos osztály nyelvi előkészítő évfolyammal

9-13. évfolyam:

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

A helyi tantervben szereplő kötelező és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

Ötévfolyamos két tanítási nyelvű osztályok:

9. évfolyam

Az értékelés minden tantárgy esetében osztályzattal történik.

A továbbhaladás feltételei:

Az alább felsorolt öt részjegyből legalább négy elégségesnél jobb, és a helyi tantervben szereplő kötelező tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

- A - célnyelv év végi osztályzata
- B - írás év végi osztályzata
- C - társalgás év végi osztályzata
- D - év végi B1 szintű írásbeli vizsga vizsgajegye
- E - év végi B1 szintű szóbeli vizsga vizsgajegye

A fentiek alapján az év végi értékelés szöveges. Az alkalmazott záradék szövege a továbbhaladás feltételeinek teljesítése esetén:

„Javasoljuk, hogy tanulmányait a magyar-német két tanítási nyelvű ágban folytassa”

Az alkalmazott záradék szövege a továbbhaladás feltételeinek nem teljesítése esetén:

„A továbbhaladás feltételeit nem teljesítette, célnyelv (A), írás (B), társalgás (C) tantárgyakból javító vizsgát tehet, az írásbeli (D), a szóbeli (E) vizsgát megismételheti.”

A záradékba csak a megfelelő vizsgarész kerül beírásra.

A további tantárgyakból elégtelen év végi osztályzat esetén a tanuló – a tantárgyak számától függetlenül javító vizsgát tehet.

A javító vizsga nem teljesítése, illetve sikertelen javító vizsga esetén, valamint másik osztályba történő átvételkor alkalmazandó záradék:

„ Tanulmányait nem folytathatja a magyar-német kéttannyelvű ágban”

Aki nem folytathatja tanulmányait a két tanítási nyelvű ágban az évet ismétélhet, vagy átvehető másik osztályba. Az átvétel feltételeiről az igazgató dönt.

10-13. évfolyam

A helyi tantervben szereplő kötelező, és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat.

AJTP:

9. előkészítő évfolyam

Félévi, és év végi osztályzat a következő tantárgyak esetén kerül a bizonyítványba: magyar nyelv és irodalom, angol, matematika, informatika, testnevelés.

Szöveges értékelést az általános szabályoknak megfelelően részt vett bejegyzéssel az AJTP blokk (önismeret, drámapedagógia, tanulásmódszertan, kommunikáció) esetében alkalmazunk.

A humán blokk (énekek, rajz) és természetismeret tantárgyak esetén a szöveges bejegyzés: megfelelt, jól megfelelt, dicséretes.

A továbbhaladás feltételei:

- osztályozott tantárgyak esetén legalább elégséges osztályzat
- egyéb tantárgyak esetén részt vett, illetve legalább megfelelt értékelés

10-13. évfolyam

A helyi tantervben szereplő kötelező, és választott tantárgyak vonatkozásában legalább elégséges év végi osztályzat, valamint az általános szabályoknak megfelelő részvétel (bizonyítványban részt vett bejegyzés) az Arany János blokk óráin.

3.1.6. Az otthoni felkészülés elvei és korlátai

Tanulóink programunkban megfogalmazott szintnek megfelelő felkészítése során alapelvnek tekintjük, hogy felkészülten, használható tudás birtokában vegyenek részt a tanórákon. Ennek egyik feltétele a rendszeres otthoni, illetve kollégiumi felkészülés.

A szaktanár joga, hogy az elsajátítandó tananyag, a csoport összetétele, illetve az elérni kívánt cél ismeretében megszabja a házi feladatok mennyiségét és milyenségét. Házi feladat mind hétköznapokra, mind hétvégére adható, formájának igazodni kell az iskolai beszámoltatás formáihoz.

3.1.7. A félévi értesítő és az év végi bizonyítványok kiadásának rendje

Félévkor: a félévi zárást követő első osztályfőnöki órán, de legkésőbb a tanév rendjében meghatározott időpontig az osztályfőnök osztja ki a bizonyítványokat.

Év végén: a nem végzős tanulók a tanévzárón, a végzős tanulók az érettségi bizonyítványukkal együtt kapják meg bizonyítványukat az osztályfőnöktől.

Az osztályfőnök akadályoztatása esetén az általa, vagy az igazgató által megbízott, az osztályban tanító pedagógus osztja ki a bizonyítványokat.

3.1.8. Magatartás - szorgalom értékelésének és minősítésének Követelményei

A magatartás és szorgalom értékelése, minősítése az osztályfőnök feladata az osztályban tanító tanárok véleményének kikérése mellett.

3.1.8.1. Magatartás

Példás: az, aki közösségi feladatokat önként vállal, illetve a rábízott feladatokat felelősséggel, pontosan, megbízhatóan elvégzi. Osztályfőnöki figyelmeztetéssel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet példás magatartású.

Jó: a közösségi feladatok vállalásában és elvégzésében lehet rá számítani, de kevésbé vállalkozó; munkáját kontrollálni kell; egyéni érdekeit össze tudja egyeztetni a közösség érdekével. Igazgatói figyelmeztetéssel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet jó magatartású.

Változó: az alapvető viselkedési normáknak eleget tesz, a közösségi feladatok iránt és társaival szemben közömbös, igazgatói intővel, vagy attól súlyosabb büntetéssel rendelkező tanuló nem lehet változó magatartású.

Rossz: a közösségi feladatokhoz, illetve a közösséghez való viszonya erősen kifogásolható; véleménynyilvánításával, cselekedeteivel a közösséget károsan befolyásolja.

A magatartás jegyek megállapításánál figyelembe kell venni az iskolai házirend ide vonatkozó rendelkezéseit is.

3.1.8.2. Szorgalom

A szorgalom értékelésének főbb elvei:

- egyéni képesség és teljesítmény összhangja,
- életkori sajátosság, külső körülmények,

- tantárgyak viszonylatában, illetve tantárgyakon belüli teljesítmény egyenletessége,
- ha a tanuló adott időszakban kiemelkedő teljesítmény eléréséért dolgozik (pl. tanulmányi verseny, nyelvvizsga), és ezalatt más tantárgyakból képessége alatt teljesít, akkor ez a "hullámozás" negatív irányban nem befolyásolhatja a tanuló szorgalom minősítését abban az esetben ha, a szaktanárral megbeszélte időpontra hiányosságait pótolja.

A szorgalom minősítésénél figyelembe kell venni:

- a kötelességtudatot,
- a rendszerességet, pontosságot,
- az órai aktivitást,
- az iskolai, otthoni munkát,
- a hiányok pótlását.

Példás: az, aki a képességeinek legjobban megfelelő (választott) tárgyakból kiemelkedő, a többiből képességét megközelítő egyenletes teljesítményt nyújt, vagy aki képességeihez mérten minden tantárgyból egyenletes teljesítményt nyújt. Aki egy tárgyból bukik nem lehet példás.

Jó: az, aki a képességeinek legjobban megfelelő (választott) tárgyakból kiemelkedő, más tárgyakból jóval képességei alatt teljesít, vagy teljesítménye képességeihez mérten hullámozó. Aki két tárgyból bukik nem lehet jó.

Változó: az, aki jóval képességei alatt teljesít. Három, vagy több tantárgyból bukott tanulónak nem lehet változó a szorgalma.

Hanyag: aki munkavégzésében a képességei és körülményei adta lehetőségeket messzemenően nem használja ki.

3.1.9. Országos kompetenciamérés

Az országos kompetenciamérés a tanév rendje szerint kerül minden évben lebonyolításra. A mérésben teljes évfolyamok vesznek részt. A központi mérésben egy reprezentatív minta dolgozatait kell továbbítani. Az intézményben maradó dolgozatok helyben kerülnek kijavításra az országos eredményekkel való összehasonlíthatóság érdekében. Az eredmények értékelésére, és az abból fakadó feladatok jogszabályban előírtak (Közüktatási törvény 99.§) szerinti meghatározására tantestületi értekezleten kerül sor. Az értékelés és a feladat-meghatározás során kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményeire, illetve eredményük szükségszerinti javítására.

3.2. Vizsgarendszer

3.2.1. Osztályozó, javító vizsga

- Ha a tanuló a tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül – elégtelen osztályzatot kapott, javító vizsgát tehet.
- Ha a tanulónak a tanítási óráról való igazolt és igazolatlan hiányzásainak együttes száma meghaladja a kétszázötven órát akkor félévkor, illetve a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület az osztályozó vizsgát engedélyezi.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben a tanítási óráról való igazolt és igazolatlan hiányzásainak együttes száma meghaladja egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett a jogszabályban (házirendben) meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Az osztályozó- és javítóvizsgák bizottság előtt folynak. A bizottság tagjait az iskolavezetés jelöli ki és bízta meg. A vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amit iktatni kell. A jegyzőkönyv tartalmazza a feladatot, a minősítést, a tanári-igazgatói aláírást. A vizsgákra vonatkozó kérelmet az igazgatónak kell benyújtani. Az osztályozó vizsgára utalásról átvétel esetén az igazgató dönt.

Az egyes tantárgyakból az osztályozó vizsga részei megegyeznek az azonos szintű érettségi vizsga részeivel. Az írásbeli és szóbeli vizsgákhoz az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően írásbeli feladatlapot, és szóbeli tételsort kell készíteni

3.2.2. Alapműveltségi vizsga

Iskolánkban alapműveltségi vizsga nincs, a továbbhaladásnak nem feltétele.

3.2.3. Érettségi vizsga

Az érettségi vizsgák vonatkozásában a 100/1997 (VI. 13.) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról kiadott kormányrendelet rendelkezései az irányadóak.

4. Képzési ágak, felvételi követelmények, tantárgyi, és óraszám rendszerek

4.1. Négyévfolyamos általános tantervű, középszintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: nyolcadik osztály félévi átlaga minimum 2,5

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Történelem	2	2	3	3
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	1
Emberismeret és etika	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	4	3	3	3
2. Idegen nyelv bontás	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	4
Informatika bontás	2	2	-	-
Fizika	2	2	2	-
Biológia	-	1,5	2	2
Kémia	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	2	2	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	1	-
Művészetek	-	-	1	1
Tagozatos képzések	-	-	-	-
Emelt szintű képzések	-	-	4	4
Kiadott óraszám	27,5	29,5	31	31
Szabadon tervezhető	4	2	3	3
Csoportbontás	12	11	9	10
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	30	30	30
Összes óraszám	39,5	40,5	40	41
Rendelkezésre álló óraszám	43,73	43,73	49,5	49,5
Maradvány (emelt órák nélkül)	4,23	3,23	13,5	12,5
Összes maradvány (emelt órák nélkül)	33,46			

4.2. Négyévfolyamos humán illetve reáltagozatos tantervű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Humántagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv
 Felvételi követelmény humán tagozaton: magyar nyelv és irodalom, történelem, és idegen nyelv hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Reáltagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,
 Felvételi követelmény reáltagozaton: matematika és választás szerinti két reáltárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
Szövegértés-szövegalkotás	-	-	-	-
Történelem	2	2	3	3
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	1
Emberismeret és etika	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	3	3	3	3
2. Idegen nyelv bontás	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	4
Informatika bontás	2	2	-	-
Fizika	2	2	2	-
Biológia	-	1,5	2	2
Kémia	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	2	2	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	1	-
Művészetek	-	-	1	1
Tagozat	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	4	4
Kiadott óraszám	30,5	31,5	31	31
Szabadon tervezhető	1	0	3	3
Csoportbontás	11	11	9	10
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	30	30	30
Összes óraszám	41,5	42,5	40	41
Rendelkezésre álló óraszám	43,73	43,73	49,5	49,5
Maradvány (emelt szint és tafozat nélkül)	4,23	3,23	13,5	12,5
Összes maradvány	33,46			

4.3. Négyévfolyamos humán illetve reáltagozatos tantervű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés angol-német nyelvi előkészítő évfolyammal.

Humántagozat: dráma, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv
 Felvételi követelmény humántagozaton: magyar nyelv és irodalom, történelem, és idegen nyelv hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Reáltagozat: matematika, fizika, kémia, biológia,
 Felvételi követelmény reáltagozaton: matematika és választás szerinti két reáltárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Évfolyamok					
	9.	10.	11.	12.	13.	
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	5	
Történelem	-	2	2	3	3	
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1	
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1	
Angol/Német nyelv	bontás	14	5	4	3	3
2. Idegen nyelv	bontás	-	3	3	3	3
Matematika	bontás	3	3	3	3	4
Informatika	bontás	5	2	-	-	-
Fizika		-	2	2	2	-
Biológia		-	-	1,5	2	2
Kémia		-	2	2	-	-
Földünk és környezetünk		-	-	2	2	-
Testnevelés és sport		2,5	2	2	2	2
Osztályfőnöki		1	1	1	1	1
Ének-zene		-	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra		-	1	1	-	-
Tánc és dráma		-	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret		-	-	-	1	-
Művészetek		-	-	-	1	1
Természetismeret	bontás	2	-	-	-	-
Tagozat		-	2	2	-	-
Emelt szint		-	-	-	4	4
Kiadott óraszám		30,5	29	30,5	31	31
Szabadon tervezhető		1	2,5	3,5	3	3
Csoportbontás		24	13	10	9	10
Kötelező óraszám a törvény alapján		27,5	27,5	30	30	30
Összes óraszám		54,5	42	40,5	40	41
Rendelkezésre álló óraszám		54,5	43,73	49,5	49,5	49,5
Maradvány (emelt szint és tagozat nélkül)		0	3,73	11	13,5	12,5
Összes maradvány		40,73				

4.4. Ötévfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű, közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, és egy szabadon választott természettudományos tantárgy hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály félévi átlaga együttesen minimum 4,00

Tantárgyak	Heti óraszámok évfolyamonként				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	5
Történelem	-	2	2	3	3
Geschichte bontás	-	-	2	2	2
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1
Cél nyelv bontás	20	5	4	3	3
Cél nyelvi civilizáció bontás	-	2	2	2	3
2. Idegen nyelv angol bontás	-	3	3	3	3
Matematika bontás	3	3	3	3	4
Abiturvorbereitung Mathematik bontás	-	-	-	-	1
Informatika bontás	2	2	-	-	-
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1
Fizika	-	2	2	2	-
Biológia	-	-	1,5	2	2
Kémia	-	2	2	-	-
Földünk és környezetünk bontás	-	-	2	2	-
Ének-zene	-	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-	-
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tánc és dráma	-	1	-	-	-
Mozgókép és médiaismeret	-	-	-	1	-
Művészetek	-	-	1	1	-
Tagozat	-	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	-	4	4
Kiadott óraszám összesen	32	32	34,5	35	35
Szabadon tervezhető max.	0,5	0,5	0,5	0	0
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	27,5	30	30	30
35%-os cél nyelvi szabály	19,25	9,625	10,5	10,5	10,5
Iskolai cél nyelvi óraszám	20	10	13	9	9
Csoportbontás	25	15	16	15	16
Összes óraszám	57	47	50,5	50	51
Rendelkezésre álló óraszám	57	51,73	61,5	59,5	61,5
Maradvány (emelt szint és tagozat nélkül)	0	6,73	13	13,5	14,5
Összes maradvány (két osztályra)	47,73				

A cél nyelvi órák tanévi átlaga 9-13. évfolyamra

12,2 (~12) óra

A cél nyelvi órák átlaga 9-13. évfolyamra az irányelv szerint

12,075 (~12) óra

A 4.1 – 4.4 képzések esetében a felvétel elbírálásánál az azonos eredményű diákok közül előnyben kell részesíteni a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót.

Ha egy képzésből több osztály indul, akkor az osztályok között a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszámát ki kell egyenlíteni.

4.5 Arany János Tehetséggondozó Program. Közép és emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő speciális gimnáziumi képzés.

Felvételi követelmény: az ágazati Minisztérium kiírásának megfelelően. A felvételt nyert tanulók legalább 90%-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, legfeljebb 10%-a egyéb hátrányokkal rendelkező.

Tantárgy	Évfolyamok				
	9.d	10.d	11.d	12.d	13.d
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4	5
Magyar nyelv bontás	2*	-	-	-	-
Történelem	-	2	2	3	3
Emberismeret és etika	-	-	-	-	1
Angol nyelv bontás	10	3+2*	3+1*	3	3
2. Idegen nyelv bontás	-	3	3	3	3
Matematika bontás	4	3	3	3	4
Informatika bontás	2+3*	2	-	-	-
Bevezetés a filozófiába	-	-	-	-	1
Fizika	-	2	2	2	-
Biológia	-	-	1,5	2	2
Kémia	-	2	2	-	-
Földünk és környezetünk	-	-	2	2	-
Ének-zene	-	-	1	1	-
Rajz és vizuális kultúra	-	1	1	-	-
Testnevelés és sport	2,5	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Társadalomismeret	-	-	-	-	-
Tánc és dráma	-	-	-	-	1
Mozgókép. és médiaismeret	-	-	-	-	1
Művészetek	-	-	-	1	1
Ember és társismeret bontás	2*	2*	2*	2*	1*
Kommunikáció bontás	-	1*	1*	1*	1*
Természetismeret bontás	2*	-	-	-	-
Humánblokk (ének, rajz)	1	-	-	-	-
Tagozat	-	2	2	-	-
Emelt szint	-	-	-	4	4
Kiadott óraszám	31,5	31	33,5	34	34
Szabadon tervezhető max.	0	0,5	0,5	0	0
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	27,5	30	30	30
Csoportbontás	25	16	13	12	12
AJTP finanszírozás *	14	10	8	6	4
Összes óraszám	56,5	47	46,5	46	46
Rendelkezésre álló óraszám	57,73	53,73	57,5	55,5	53,5
Maradvány	1,23	6,73	11	9,5	7,5
Összes maradvány	35,96				

Az AJTP angol plusz (6 óra), informatika plusz (6 óra) önismeret (18 óra) és kommunikáció (8 óra) tantárgyait valamint a magyar nyelvtan (2 óra) és természetismeret (2 óra) tantárgyak csoportbontását a program finanszírozza, így a kiadott óraszámokban külön tüntettük fel.

4.6. Teljes óraszám tábla

Az öt meghirdetett képzésből minden tanévben négy teljes osztályt töltünk fel. Minden évben indul egy AJTP osztály, és a további három osztály a fennmaradó négy képzésből kerül kialakításra a jelentkezők száma szerint. Tört osztálylétszámok esetén élünk a képzések közötti belső átirányítás lehetőségével. A leírtakat figyelembe véve az alábbi osztályindítások lehetségesek.

A / 4.1.-4.2.-4.3.-4.5.

Rendelkezésre álló óraszám		897,61	óra
Kiadott óraszám		786	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		111,61	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető (felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		21,61	óra

B / 4.2-4.3.-4.4.-4.5. +6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		996,38	óra
Kiadott óraszám		880,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		115,88	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető (felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		25,88	óra

C / 4.1.-4.3.-4.4.-4.5. + 6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		996,38	óra
Kiadott óraszám		876,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		119,88	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető (felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		29,88	óra

D / 4.1.-4.2.-4.4.-4.5. + 6 óra

Rendelkezésre álló óraszám		936,11	óra
Kiadott óraszám		823,5	óra
Maradvány órák emelt szintre, és a többi foglalkozásra		112,61	óra
Maradvány órák felosztása			
Kedvezmények (osztályfőnök, munkaközösségvezető)		26	óra
Emelt szintű foglalkozások		32	óra
Tagozat		32	óra
Szabadon tervezhető(felzárkóztatás, szakkör, kedvezmények)		22,61	óra